

2024-09-01

Till: Stockholms stadshus AB

Dnr: SSAB 2024/137

Dnr: SH 2024/347

Remissvar avseende Strategi för Stockholms utomhusbelysning. Rätt belysning, på rätt plats, vid rätt tillfälle

Stockholms Hamnar, nedan kallat Bolaget, har ombetts att yttra sig över ”Strategi för Stockholms utomhusbelysning. Rätt belysning, på rätt plats, vid rätt tillfälle”.

Kommunfullmäktige har gett miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att tillsammans med andra för uppdraget relevanta nämnder att ta fram en strategi för Stockholms utomhusbelysning. Målet med strategin är förbättrad energieffektivisering, smart belysning, biologisk mångfald, minskade ljusföroreningar och en ökad trygghet. Strategin fokuserar på att balansera dessa behov beroende på plats och situation. Det inkluderar hänsyn till olika styrdokument, som Vision 2040 och Klimathandlingsplanen, och ska underlätta ett gemensamt arbetssätt för att förbättra stadens ljusmiljö genom tekniska lösningar och anpassningar.

Strategin behandlar utomhusbelysning i förhållande till fem fokusområden:

- Ljusföroreningar
- Biologisk mångfald
- Energi-och resurseffektivisering
- Gestaltning och anpassning till stadsbild
- Trygghet och säkerhet

Stockholms Hamnars yttrande

Bolaget driver omfattande hamnverksamhet där även olika former av verksamheter som klassas som industri har koppling till hamnen. Där ingår exempelvis containerterminal samt i vissa fall andra former av industrier som lokaliseras i anslutning till Bolagets hamnområden. Hamnar är kritiska infrastrukturer för sjötrafik och logistik och kräver robusta belysningslösningar för att säkerställa säkerhet, trygghet och effektiv drift, samtidigt som energi- och resurseffektivisering prioriteras. Bolaget bedömer att balans

mellan strategins fem fokusområden är särskilt kritisk i hamnmiljöer, där specifika behov och förutsättningar kan skapa intressekonflikter, men också möjligheter till synergier.

De två fokusområden som är viktigast för Bolaget i belysningsstrategin och vilka är huvudfokus för verksamheten är fokusområdena; ”Energi- och resurseffektivisering” samt ”Trygghet och säkerhet”.

Trygghet och säkerhet är den primära och viktigaste prioriteringen för hamnverksamheten. Belysning spelar en avgörande roll för att skapa säkra arbets- och transitmiljöer, både för personal samt för gods- och passagerarflöden. Här måste ljusflöden säkerställa god sikt utan att orsaka bländning, vilket är avgörande för säkerheten på hårdgjorda ytor inom hamnområdet där tunga fordon och maskiner rör sig. Hamnar är dessutom komplexa miljöer med olika verksamheter och aktörer. Säkerhetsarbetet inom Hamnen är omfattande och regelverk och skalskydd omfattande. I denna aspekt har även belysning en avgörande roll i arbetet med säkerhet och brottsprevention i samband med sjöfart och hamnverksamhet.

När det gäller fokusområdet ”Energi- och resurseffektivisering” har Bolaget redan tagit flera steg mot mer energieffektiva lösningar, bland annat genom installation av LED-belysning och användning av smarta belysningsystem som justerar ljusstyrka efter aktivitet och tid på dygnet. Bolaget ser positivt på strategins mål att främja energibesparing genom till exempel dimbara armaturer och smart belysningsstyrning. Möjligheterna till ytterligare effektivisering kan utforskas, särskilt för att minska energiförbrukningen på nätter och under lågtrafikperioder.

För övriga fokusområden instämmer Bolaget i strategins riktning i att minska ljusföroreningar, skydda den biologiska mångfalden och att gestaltning och anpassning till stadsbild är viktiga områden att ta hänsyn till i den mån det går att anpassas till hamnverksamheten.

Bolaget ser att det finns risker för intressekonflikter mellan vissa fokusområden. Till exempel kan insatser för att minska ljusföroreningar genom nedtonad belysning eller kortare driftstider komma i konflikt med säkerhetskraven, särskilt under nätter. För att undvika dessa konflikter är det viktigt att strategins rekommendationer anpassas efter hamnens specifika behov och att den flexibilitet som erbjuds genom att smart teknik nyttjas. Bolaget vill dock framhålla behovet av en pragmatisk tillämpning inom hamnområden där säkerhet och funktionalitet är avgörande.

Sammantaget ser Bolaget positivt på en gemensam strategi för Stockholms utomhusbelysning, vilket skapar en stabil grund för samtliga förvaltningar och bolag att hantera frågor likvärdigt inom detta område.

När strategin är antagen i Kommunfullmäktige kommer Bolaget att ta fram en handlingsplan för hur de beskrivna fokusområdena och åtgärdsförslagen i strategin kan förankras och genomföras inom hamnverksamheten.

Detta ärende har inte behandlats av Stockholms Hamnars styrelse.

För Stockholms Hamn AB

Magdalena Bosson
Verkställande direktör